

**Sådan vil jeg undersøge effekten af indsats
af paramedicinerbiler i det præhospitale
beredskab!**

Temadag om udfordringer og nye veje i
Præhospital akutforskning og kvalitetsevaluering
Aarhus den 9. september 2011

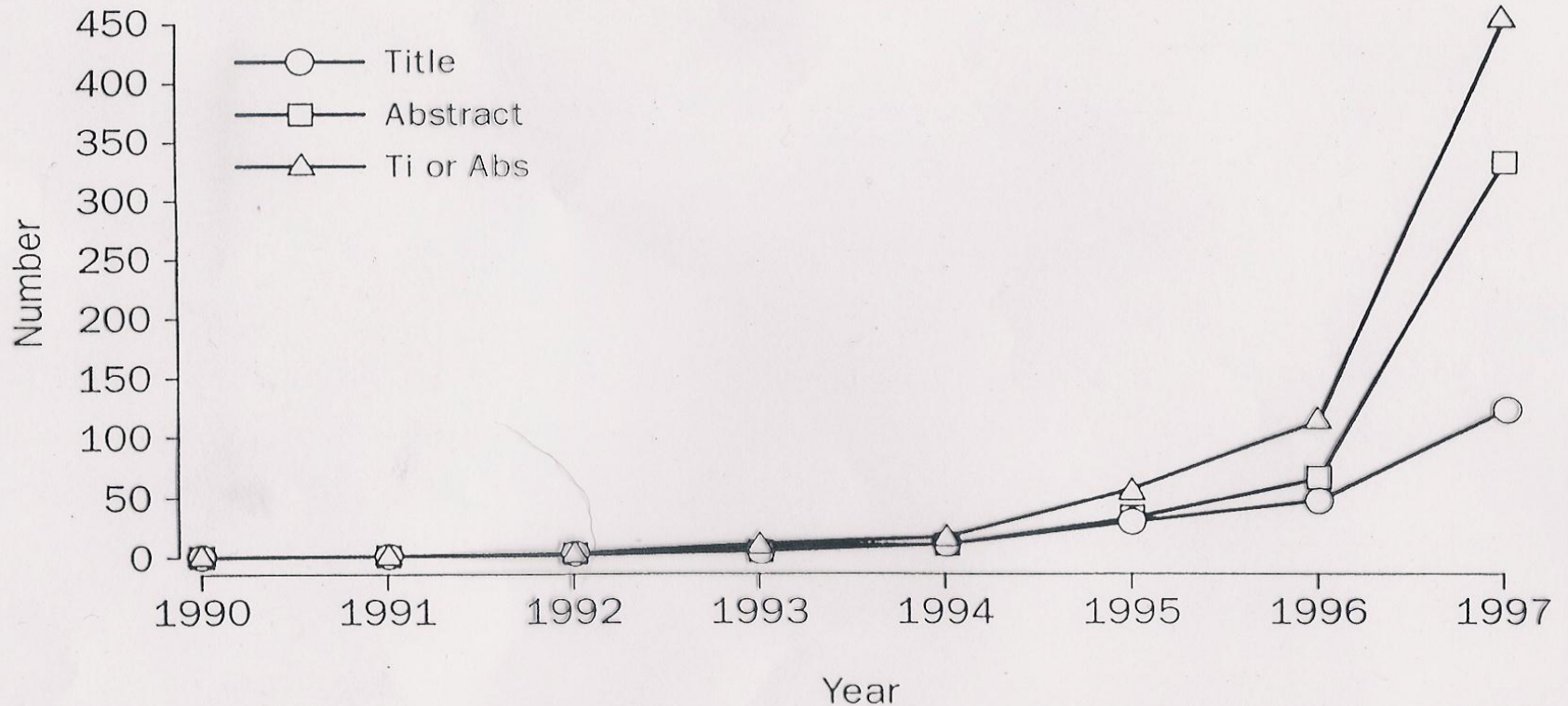
Jens Flensted Lassen
Overlæge, Ph.d., klinisk lektor
Hjertemedicinsk afdeling B
Skejby Sygehus

Tælling og tolkning

- **Hvad er evidens?**
- **Stil de rigtige spørgsmål**
- **Hvad skal der måles på.**
- **Hvad er kvalifikationen?**
- **Er der noget paramedicinere ikke kan?**
- **Hvor hyppige er de problematiske forløb**

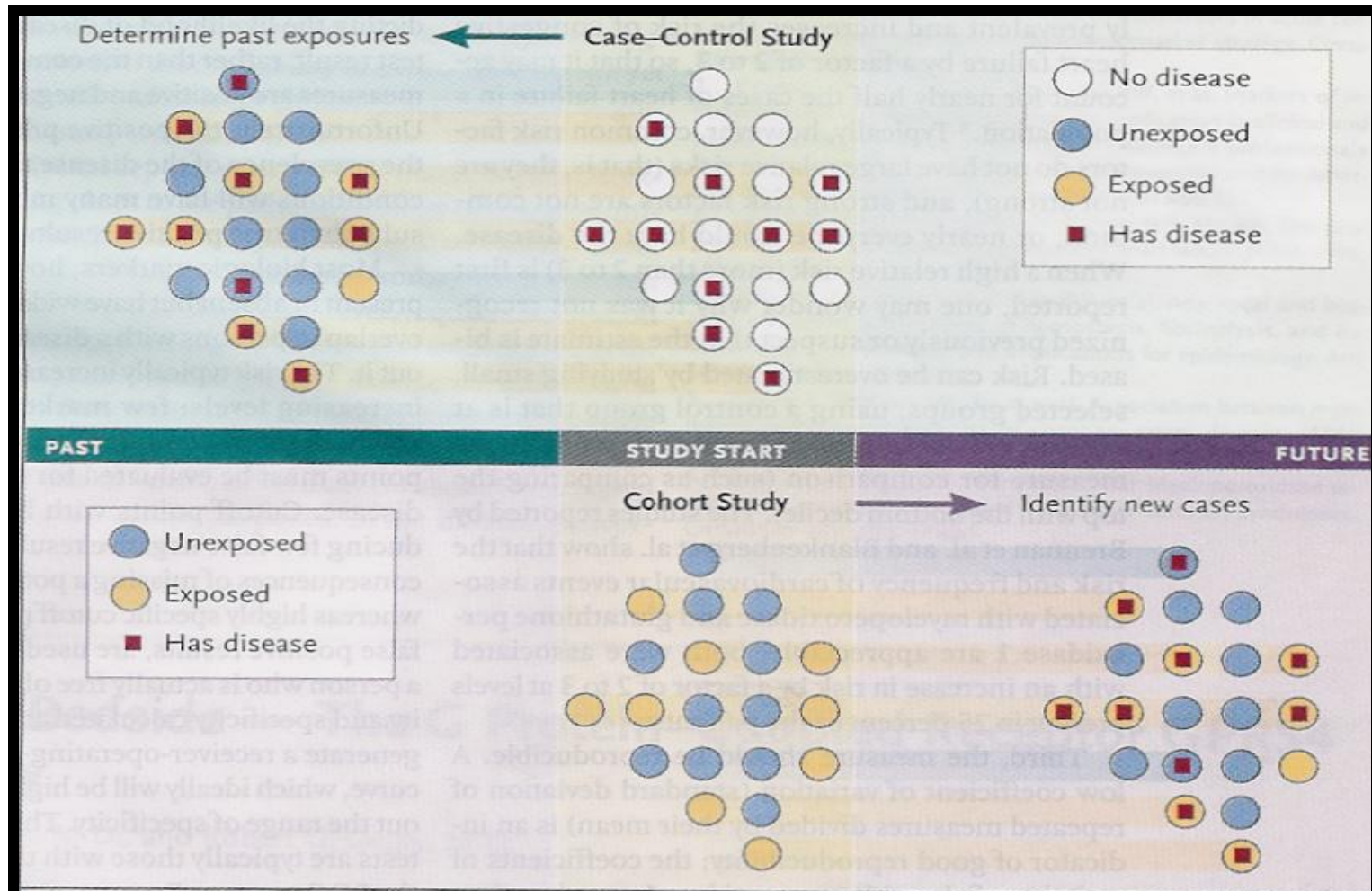
Evidens baseret medicin

THE LANCET Hooker RC; 1997;349:1329-30

Number of articles containing keywords evidence-based or evidence-based medicine in title (Ti), abstract (Abs), or either, by year

Forskningsmetodologi

Figure. Risk Assessment in Case-Control and Prospective Cohort Studies.

A case-control study identifies persons with and those without disease, determines differences between the two groups in characteristics or past exposures, and then examines those differences for potentially causative factors. A prospective cohort study identifies persons with and those without a given exposure, follows them to determine those in whom disease develops, and then examines differences in prior exposures to identify potentially causative factors.

Forskningsmetodologi

	Fortid		Nutid		Fremtid
Case-kontrol studie	Spørg/undersøg for eksponering	←	Udvælg cases og kontroller		
Kohortestudie			Udvælg gruppen	→	Registrer tilfælde
Historisk kohortestudie	Fra eksisterende data identificeres relevante variable	←	Identificer en kohorte udvalgt tidligere.	→	Registrer opståede hændelse/sygdomme

Figur 3.10 En skematisk oversigt over tidsforhold i case-kontrol og kohorte studier.*

Prævalens = 20 %

		Disease		
		Positive	Negative	
Test	Positive	True positive 1840 a	False positive 400 b	2240
	Negative	False negative 160 c	True negative 7600 d	7760
		2000	8000	10000

$$\text{Sensitivity} = \frac{a}{a + c} = 0.92$$

$$\text{Specificity} = \frac{d}{b + d} = 0.95$$

$$\text{Positive predictive value} = \frac{a}{a + b}$$

$$\text{Negative predictive value} = \frac{d}{c + d}$$

$$= 0.79$$

$$= 0.98$$

Prævalens = 50 %

		Disease		
		Positive	Negative	
Test	Positive	True positive 4600 a	False positive 250 b	4850
	Negative	False negative 400 c	True negative 4750 d	5150
		5000	5000	10000

$$\text{Sensitivity} = \frac{a}{a + c} = 0.92$$

$$\text{Specificity} = \frac{d}{b + d} = 0.95$$

$$\text{Positive predictive value} = \frac{a}{a + b}$$

$$\text{Negative predictive value} = \frac{d}{c + d}$$

= 0.94

= 0.92

Prævalens = 1 %

		Disease		
		Positive	Negative	
Test	Positive	True positive 92 a	False positive 495 b	587
	Negative	False negative 8 c	True negative 9405 d	9413
		100	9900	10000

$$\text{Sensitivity} = \frac{a}{a + c} = 0.92$$

$$\text{Specificity} = \frac{d}{b + d} = 0.95$$

$$\text{Positive predictive value} = \frac{a}{a + b}$$

$$\text{Negative predictive value} = \frac{d}{c + d}$$

$$= 0.15$$

$$= 0.999$$

IF YOU HIT THIS SIGN,
YOU WILL HIT THAT BRIDGE

- **Akut forskning kræver tværfagligt samarbejde**
- **Akut forskning afhænger ofte af logistik**
- **Akutforskning er afhængig af fleksible videnskabetiske retningslinjer.**
- **Akut forskning foregår bedst i teams**
- **Et team er ikke stærkere end det svageste led**

Evaluering af Paramedicinerbiler

1. Randomisering

1. Næppe muligt organisatorisk.

2. Problemer i designet:

Er Interventionen standardiseret (tablet mod organisation)

Er forløbene standardiserede

Variationsproblematik: meget stort antal nødvendige forløb til at vise forskel

Forløb hvor forskelle viser sig forventes at være få.

Forskningsmetodologi

Diskussion af resultater i videnskabelige undersøgelser.

1. **Designproblemer**
2. **Fejl**
  - a) Systematiske
  - b) Tilfældige
3. **Troværdigheden** - (intern validitet)
4. **Generaliserbarheden** - (extern validitet)
5. **Konklusionen**
  - ”hvad tror du selv på ?”
  - ”tør du på dette grundlag anbefale noget ?”
  - ”skal der yderligere undersøgelser til ?”
  - ”hvilke ?”

Forskningsmetodologi

Association og kausalitet – stikord –

”Såfremt en association ikke kan forklares som et tilfældigt fund eller et udtryk for bias må kausalitet overvejes”.

Tommelfingerregler ved vurdering af kausalitet:

- 1) ”Hvis der er den rette tids sekvens mellem forventet årsag og forventet virkning er en kausal sammenhæng mulig”
- 2) ”Er associationen af en hvis styrke taler det for kausalitet”
- 3) ”Er der eksperimentelle undersøgelser der underbygger et årsags-virkningsforhold, støttes muligheden for kausalitet”
- 4) ”Kan associationen påvises i interventionsstudier og kan resultaterne reproduceres af andre, synes kausalitet at forklare fundet”

Tværsnitsundersøgelse:

(hypotesedannende)

Kohorteundersøgelse:

(hypotesevurderende)

Interventionsundersøgelse:

(hypotesetestende)

Evaluering af Paramedicinerbiler

2. Før og efter undersøgelse

1. Registrere udvalgte parametre år - 1 før indførsel (basalniveau)
2. Registrere udvalgte parametre år 1 efter indførsel (learning curve)
3. Registrere udvalgte parametre år 2 efter indførsel (steady state/effekt) learning curve

Metode:

Matchning på postnumre

Registre (cpr, landspatientregistret, dødsårsagsregistret ,andre).

udvalgte parametre (død, transporttid, undgåede indlæggelse antal personer erklærede døde)

Forskningsmetodolgi

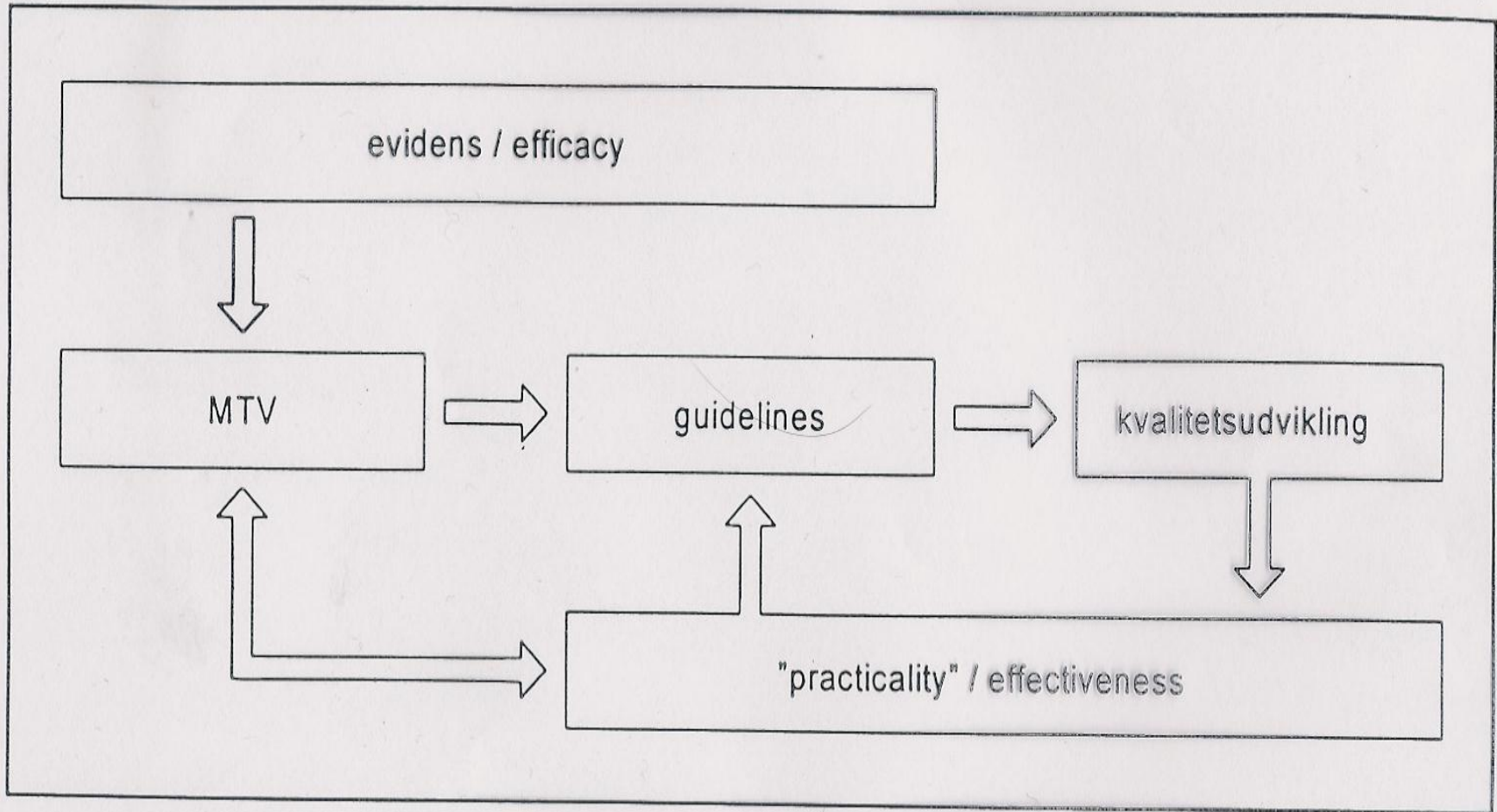
Planlægning af videnskabelige undersøgelser

- 1. Problem** (beskrivelse)
- 2. Relevans** (hvor vigtigt)
- 3. Interessegrupper** (hvem gaves)
- 4. Målgruppe** (hvem rettes resultatet til)
- 5. Motivation** (hvorfor gennemføres undersøgelsen)
- 6. Design strategi** (designet udbygges på baggrund af ovenstående punkter)
- 7. Resultatvurdering** (opstil tabel over effekt variable, vælg statistiske metoder)
- 8. Pilotprojekt** (gennemførlighed (praktisk/teoretisk))
- 9. Styrkeberegning** (hvor mange patienter skal der til)
- 10. Revurder design** (på baggrund af 7.8 og 9.)
- 11. Problemstilling** (hold åben så længe som mulig, derefter afgræns)

12. Først herefter den kendte forskningsprocess

Evidens baseret medicin

Figur 1: Samspillet mellem den videnskabelige idealtilstand (evidens/efficacy), medicinsk teknologi-vurdering, guidelines, kvalitetsudvikling og den dagligdags rutinesituation (practicality/effectiveness).

Tak fordi I lyttede

**The best way to
predict the future
is to create it”**

Peter F. Drucker

Back up Slides

*”You never know what is enough unless
you know what is more than enough”*

William Blake

(Proverbs of Hell)

Forskningsmetodologi

Validiteten af deskriptive undersøgelser

Ekstern validitet: *Afgørende for resultaternes generaliserbarhed (design)*

Intern validitet: *Består af fravær af bias (fejl)*

Hvad påvirker validiteten:

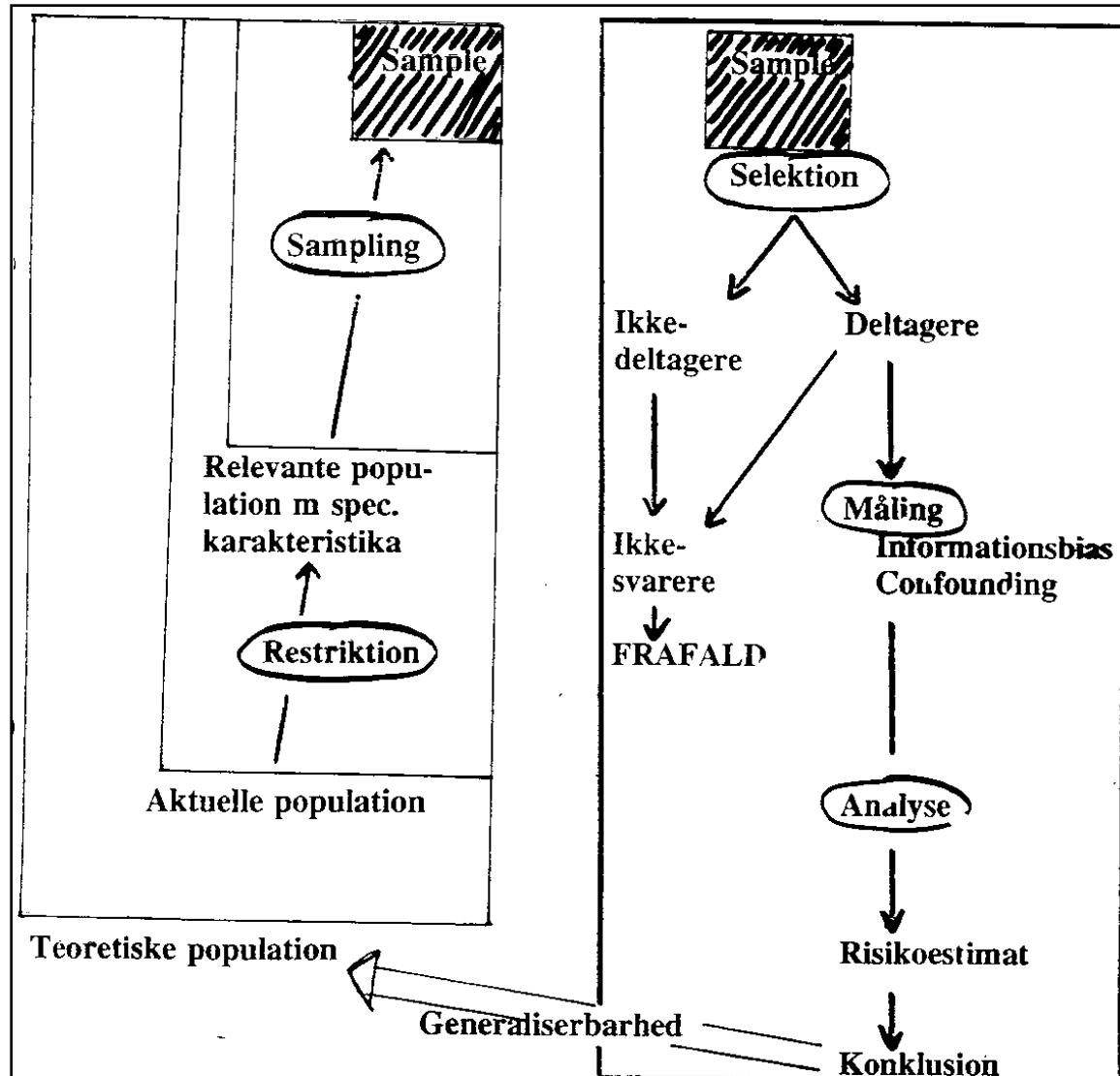
1. **Fejl:**
  - a) tilfældige (materialstørrelsen)
  - b) systematiske (bias, design)
2. **Bias:**
  - a) selektionsbias: De undersøgte individer er ikke repræsentative for totalpopulationen.
  - b) informationsbias: Oplysningerne om effekt er usande
  - c) Interventionsbias: Undersøgelsesmetoderne introducerer ændringer i den undersøgte population (Hawthorn-effekt)
3. **Confounding:** (Effektforveksling)
Opstår hvis diskriminanter for den studerede effekt er ulige fordelt mellem de undersøgte grupper.

TABLE 7.3 ■ Methods for Controlling Selection Bias

<i>Method</i>	<i>Description</i>	<i>Phase of Study</i>	
		<i>Design</i>	<i>Analysis</i>
Randomization	Assign patients to groups in a way that gives each patient an equal chance of falling into one or the other group	+	
Restriction	Limit the range of characteristics of patients in the study	+	
Matching	For each patient in one group, select one or more patients with the same characteristics (except for the one under study) for a comparison group	+	+
Stratification	Compare rates within subgroups (strata) with otherwise similar probability of the outcome		+
Simple adjustment	Mathematically adjust crude rates for one or a few characteristics so that equal weight is given to strata of similar risk		+
Multivariable	Adjust for differences in a large number of factors related to outcome, using mathematical modeling techniques		+
Best case/worst case	Describe how different the results could be under the most extreme (or simply very unlikely) assumption about selection bias		+

Generaliserbarhed

Eksterne
validitet

Interne
validitet

Forskningsmetodologi

Hirakiet i epidemiologisk design

Tværsnitsundersøgelse:	(hypotesedannende)
Kohorteundersøgelse:	(hypotesevurderende)
Interventionsundersøgelse (follow up):	(hypotesetestende)

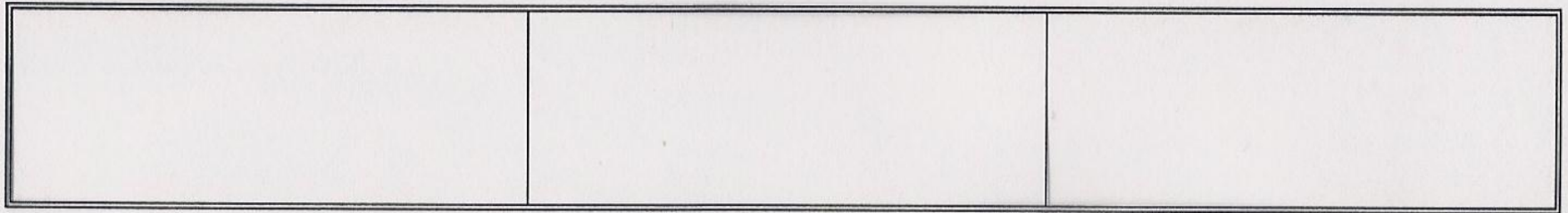
Forskningsmetodologi

Dataindsamlings strategi

Retrospektivt (bagud)

Tværsnit

Prospektivt (fremad)

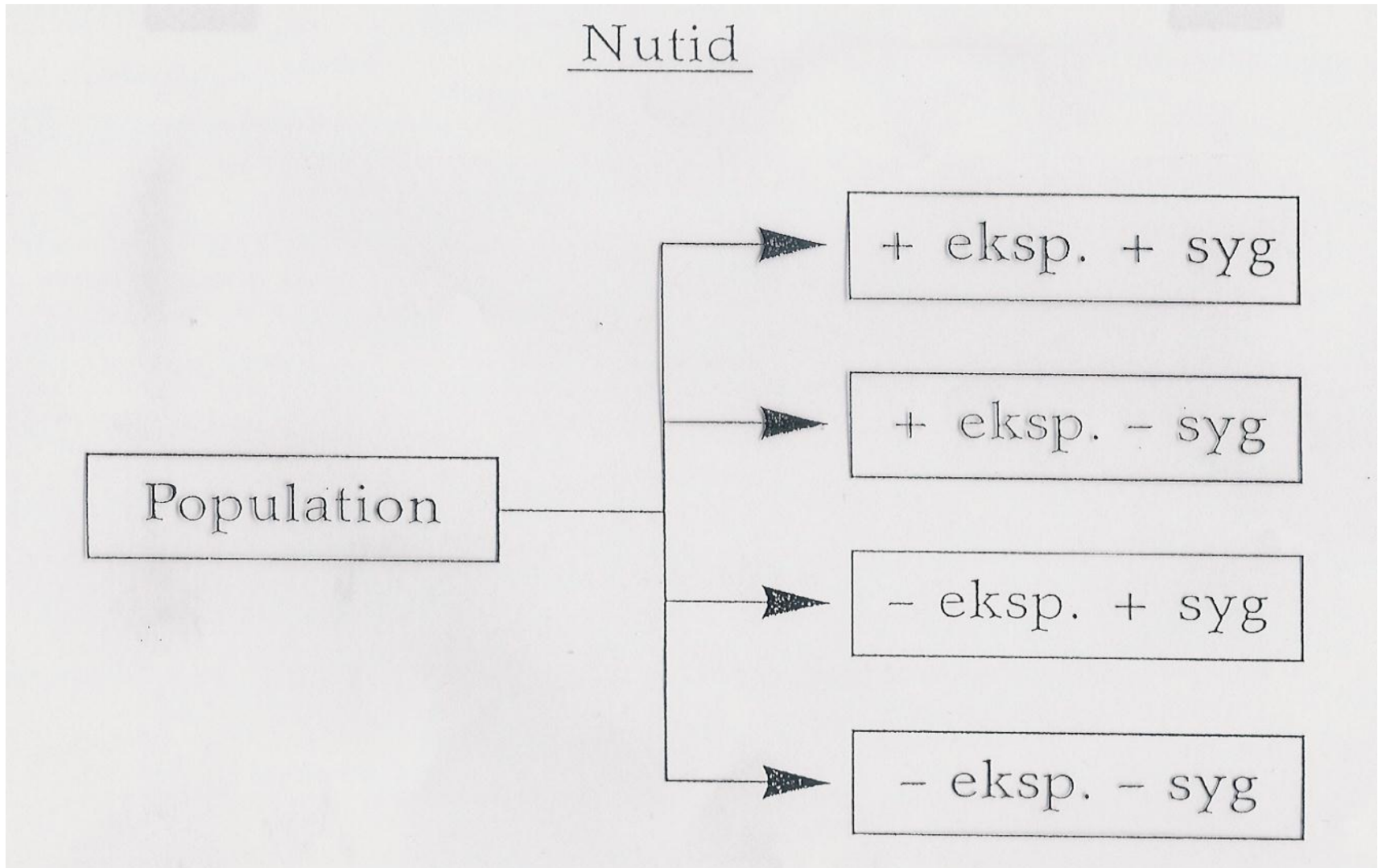

↑
Start

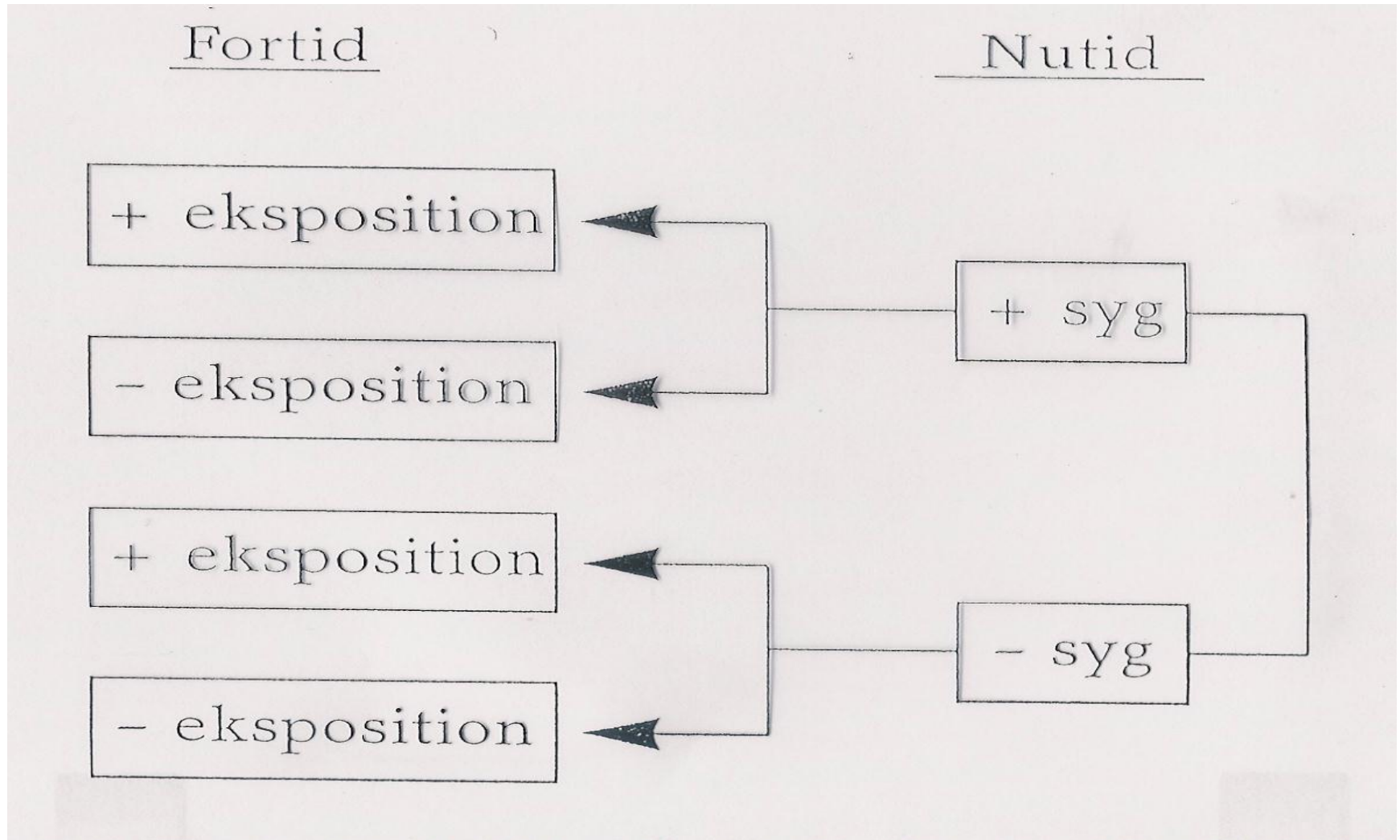
↑
Start

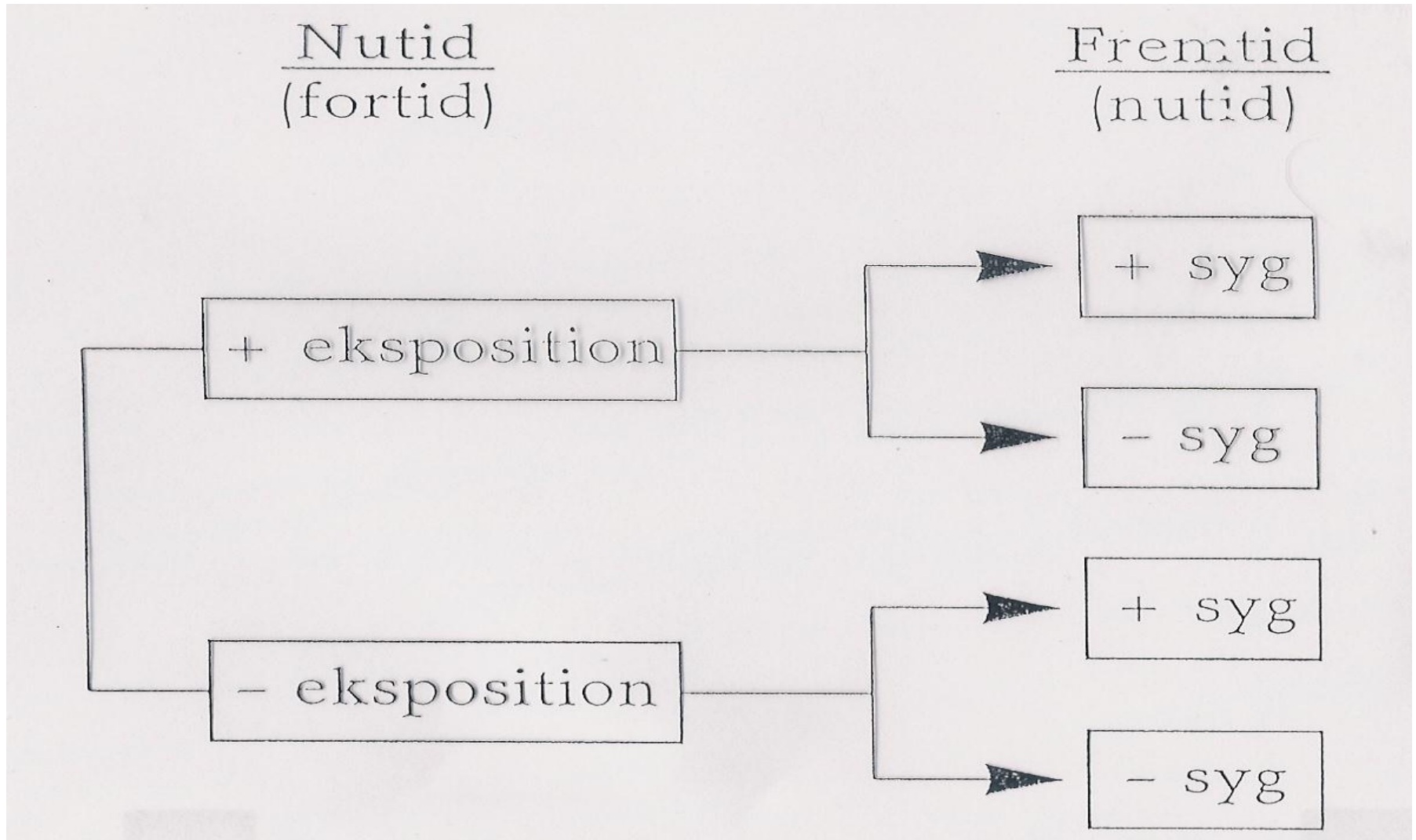
Tværsnitsstudie (design)

Case-control studie (design)

Kohorte studie (design)

”The plain English campaign’s Foot in Mouth Award winner 2003”

”Reports that say that something hasn’t happend are always interesting to me, because as we know, there are known knowns; there are thing we know we know. We also know there are known unknowns; That is to say we know there are something we do not know. But there are also unknown unknowns – the ones we don’t know we don’t know.

Donald Rumsfeld, US defence secretary

Akut filosofi

*”You never know what is enough unless
you know what is more than enough”*

William Blake
(Proverbs of Hell)

Fejlkilder

	Eksponering	Sygdom
Case-kontrol	Informationsbias	Selektionsbias
Follow-up	Selektionsbias	informationsbias
Tværsnitsundersøgelse	Informationsbias Selektionsbias	Informationsbias Selektionsbias